

The background of the page features faint, abstract pencil sketches. On the left, there are several long, curved lines that resemble blades of grass or reeds. On the right, there are more vertical, slightly curved lines, also suggesting grass or reeds. The sketches are light and delicate, blending into the white background.

Campos de amor

Maria Cemeli

Campos de amor

Maria Cemeli

L'any 2014 el Museu de Tortosa refundava la Medalla Gimeno de Pintura que, després d'una aturada de 25 anys des de la darrera edició, es convertia en el Premi de Pintura Fancesc Gimeno.

El premi encetava un nou recorregut amb uns objectius ben definits: fomentar la creació i la recerca artística en el camp de la pintura, fer visible i apropar al públic la producció actual, així com reforçar els vincles del Museu amb la contemporaneïtat.

La tretzena edició del premi va comptar amb un excel·lent jurat format per Teresa Blanch, Joaquim Chancho, Assumpta Rosés i Carles Guerra, que van decidir per unanimitat donar el premi a l'obra *16 fragmentos a capella* de l'artista Maria Cemeli.

Amb l'exposició *Campos de amor* es posa en escena el darrer acte d'aquella XIII edició del premi, i us mostrem el treball que Maria Cemeli ha dut a terme en els darrers dos anys. Volem destacar la constància i coherència que transmet el conjunt d'obres exposades, fet que ja s'intuïa en la proposta que va presentar per tal de participar en el premi.

Més enllà de les obres presentades a la Sala Antoni Garcia del Museu de Tortosa, el catàleg recull una selecció de peces no exposades que hem considerat interessant recollir i catalogar en la present publicació. Tot plegat ens acosta a les diferents derives experimentals que conformen el món creatiu de l'artista.

Núria Segarra
Museu de Tortosa

Maria Cemeli (Lleida, 1964) és llicenciada en història de l'art a la Universitat de Lleida, d'arts plàstiques a la Universitat de Toulouse Le-Mirail i màster d'obra gràfica a la Fundación CIEC de Betanzos. Ha treballat diferents llenguatges artístics com l'escultura, la pintura, el gravat, la fotografia o la instal·lació. Ha fet exposicions individuals tant a Catalunya com a la resta d'Espanya i també a l'estranger, especialment a França.

Maria Cemeli.
A la recerca del com i del perquè?

Per què dos i dos fan quatre? I les coses rodones, per què no són quadrades?

Per què la roca és immòbil i els núvols volen lleugers?

Per què gemega el roure feixuc i sospiren els salzes blancs?

Per què la fondària no és cim o el cim no és fondària?

Som febles o és que dormim?

Com és que tu ets tu? Per què jo sóc jo?

Qui me'n garbellarà el com i el perquè?

Alfred Tennyson. *El "com" i el "perquè"* (fragment)

Maria Cemeli (Lleida, 1964) és una artista poc convencional; la seva obra i personalitat van sorprendre durant el procediment del jurat del XIII Premi de Pintura Francesc Gimeno de 2014 i se'n va emportar el premi. Ara ha arribat el moment de presentar el seu treball als tortosins en una mostra individual i em vaig acostar a Lleida a veure l'obra, per preparar aquest text. Algunes composicions eren d'altres sèries, d'altres mostres, i vaig començar a mirar les peces d'aquesta exposició com la punta visible d'un iceberg, d'un treball ampli i divers, amb punts en comú que potser es resumien en els conceptes: ciutat, viatge, meditació, llibertat.

Maria Cemeli va estudiar pintura a l'Escola de Belles Arts de Lleida i després es va graduar en escultura a l'Escola d'Art de Tàrraga. Es va llicenciar en Història de l'Art a la universitat de Lleida, i en Belles Arts a la Universitat de Tolosa de Llenguadoc; també ha fet estudis i ha treballat a Rennes i a Betanzos. Per moments estava fent coses en diversos llocs alhora. El viatge, els continus desplaçaments entre ciutats i cases, els trasllats d'equipatges i materials; en definitiva, la reubicació conti-

nuada, ha estat, durant uns anys, experiència quotidiana, tant o més que reflexió teòrica.

Durant la seva trajectòria, molts dels treballs han tingut a veure amb aquests conceptes; ella mateixa es pregunta i respon en referència a la instal·lació *Nuage Chantier* (2005): "Per què construir pobles? Potser és una manera de buscar un lloc on viure en aquest món". El tema de l'espai, especialment de l'espai habitat, va i torna entre els seus interessos. Sobre la sèrie *La ville habite ton coeur* (2008) escriu:

Construir, habitar, desocupar, prácticas del espacio. Las percepciones están en transformación, para eliminar toda referencia espacial en el ámbito arquitectónico: ni esquinas, ni líneas de borde entre techo y suelo, ni sombras. La arquitectura, como la Naturaleza, tiene cierta cualidad "entrópica": una tendencia natural a la pérdida del orden; una incertidumbre; una cierta cantidad de ruido que afecta a su propio sistema y lo conduce irremisiblemente al desorden, al caos y a la destrucción.

Els dibuixos, pintures, instal·lacions o gravats que toquen aquests temes no estan fets des de l'especulació formal

ni la crítica social explícita sinó principalment ancorats en un punt de vista fenomenològic i emocional. Ciutat, paisatge o habitatge es reconeixen en les obres com a espais de vivència. Els elements que podem identificar són la casa, la teulada, la finestra, el carrer, el camí, els límits. Conceptes que es relacionen amb records, incerteses o somnis.

Com a exemple d'aquestes motivacions i, en certa manera, precedent de les obres que veurem a l'exposició, voldria citar la sèrie *Fuga de línies* (2011). Un conjunt de dibuixos sobre coixineres, llençols, draps de casa amb fragments de costures, brodats i inicials. Els defineix com apunts de viatge o narracions de trajectes. El suport és superfície i motiu, tant com el grafisme que s'hi sobreposa. Les formes que traça representen potser plantes, insectes, filats, camins, cablejats, teulades? No ho podem assegurar, són línies gestuals molt abstractes que suggereixen més que descriuen. En tot cas, elements o pensaments fugissers que es dibuixen sobre l'estabilitat i la memòria de la roba de casa.

Els treballs de l'exposició *Campos de amor* que presentem, tots de 2014 i 2015, apareixen com una continuació o evolució de l'obra que va guanyar el premi de Pintura Francesc Gimeno l'any 2014. La constant és una geometria càlida o inexacta, classificable com a pintura o collage però que s'estén cap a la tridimensionalitat pels materials i pel concepte espacial. La base és la idea del patró, el desplegament o deconstrucció d'objectes que l'autora porta al pla del quadre i reordena jugant amb diferents plans i orientacions. El volum hi és present pel relleu dels materials i per la forma de les reserves o les peces superposades que recorden les cares i les pestanyes d'un retallable.

L'abatiment d'un cos sobre el pla dona la màxima extensió superficial de l'objecte i postula l'allunyament entre els marges. Una expansió que és un viatge cap a l'altre o cap a l'espai, sobrepasant els llindars. En unes obres, Maria Cemeli compon o descompon els volums fiant la seva essència a les cares geomètriques i els materials sòlids; en altres, deixa a la pintura i al buit la funció de recordar el cos que ha desmuntat i utilitzat com a plantilla. Li arriba a l'objecte el moment d'aplanar-se, confondre's en l'espai superficial, perdre contorns i relleus. Desdibuixar-se, evitar ombres, integrar el dins i el fora, esborrar termes. Trobar maneres d'arribar més enllà. De sobres sabem que el que és absent és l'únic que pot romandre, perquè no canvia. Queda el ritme: buit i ple, música i silenci.

Deia Cézanne: "tot a la natura es pot tractar segons el cub, l'esfera i el cilindre, amb l'adequada perspectiva".

Mondrian o Malèvitx, entre els abstractes i constructivistes, segueixen el camí que els havia obert i Oteiza, influït per tots ells, va investigar sobre el quadrat i el cub amb l'objectiu de mostrar-los com a presències metafísiques, capturar l'essència del buit i explorar la capacitat de l'absència per comunicar-ne l'energia física i espiritual.

Arrenglerada, almenys temporalment, en aquesta línia de recerca, Maria Cemeli ha treballat amb formes geomètriques derivades de capses desmuntades, amb materials que ens remeten a la corporeïtat i amb la simplificació del color al negre, blanc i, eventualment, els tons dels materials. El reduccionisme i la geometrització no impliquen deixar de banda la subjectivitat ni el simbolisme que apareixen en la referència a objectes o en els títols. Res no impedeix captar alguns tocs d'ironia o certes semblances antropomòrfiques.

Pobles, cases, arbres, camps, camins, plànols. Temes presents en obres i accions anteriors i actuals de l'artista. El títol de l'exposició resumeix: "Campos de amor". És a dir, espais (dimensió/geometria) i sentiments (subjectivitat). Les construccions es representen amb una projecció sobre el pla i inicien un procés de descomposició i desaparició, substituïts pel buit o per un contorn de pintura; taques negres que tenen moviment i que, en alguns casos, envaeixen les formes accelerant l'entropia, la transferència d'energia, la mutació. Estem, de moment, en l'austeritat, la monocromia, l'especulació dels espais confrontats al pla de quadre, la disquisició de la planimetria i la desmaterialització dels cossos.

En composicions com *De volúmenes*, *Pan blanco* o *Nunca fui una sombra* els contorns de les peces desplegades es reconeixen malgrat estar trencats o superposats. La percepció del volum s'afirma pel record de les figures, però encara més, per la qualitat tàctil dels materials i per una pintura densa i saturada. Quan fa servir peces de fusta, per exemple a *Queríendote*, la sensació és que aquestes obres estan a prop del concepte d'escultura o d'instal·lació, cosa que fa més evident el debat que plantegen entre desfer - recompondre - alterar.

En el políptic *Campos de lápiz. Prueba a vivir así, no es casualidad ver crecer la Ciudad* podem copsar una metàfora: reversible/irreversible; tensions entre camp/ciutat; construcció/deconstrucció. Unes caixes obertes han fet de reserva deixant en blanc (negatiu) o en gris (positiu) la seva forma, mentre les taques de pintura o les textures de llapis ocupen el fons. En el primer dels cinc plafons la seqüència incorpora el color. Les taques broten amb força i el panorama s'anima. El color al·ludeix a la natura i s'integra a àmbits o planimetries. A cada quadre de la sèrie, l'espai es desdibuixa i els límits desapareixen dins un buit que, a continuació, es recompon. En l'últim, es recupera la definició del desplegament del volum en una única silueta coberta per un ratllat de llapis. El conjunt actua com una seqüència amb dos sistemes que interactuen; interferències entre un ordre geomètric i un altre més orgànic.

Un procés semblant es presenta a *Vamos con el cuarteto: Los Ángeles, São Paulo, El Cairo y Catar. La Ciudad*

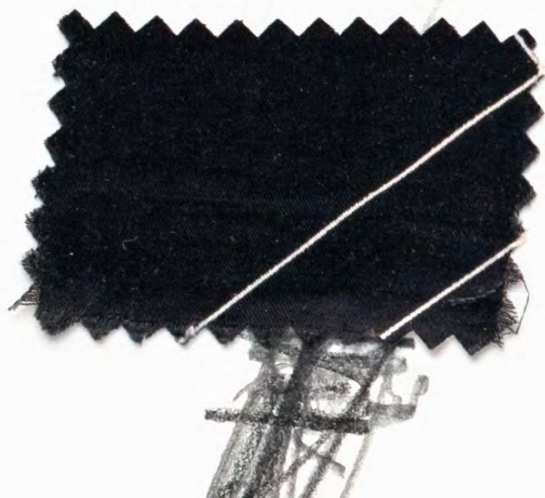
crece. Aquí la forma geomètrica s'expandeix i desintegra al llarg de quatre plafons, mentre, al final, una lleugera ocupació del buit configura la il·lusió d'un paisatge.

Després d'una etapa de molta contenció cromàtica, durant aquest any 2015, Maria Cemeli ha entrat de ple a la utilització del color, amb pintura, collage de cartons i robes. No ha deixat les composicions geomètriques, les referències a la ciutat, els camps i els recorreguts. Una sorprenent explosió colorista domina a les sèries que va presentar a l'exposició *Primavera Beatiful* a la Universitat de Lleida el passat mes de maig.

Simultàniament a la introducció del color, també ha fet una incorporació remarcable de la qual ens presenta dues mostres, citem com a exemple *Si me das a elegir entre ciudades y recintos*. Les formes cúbiques han estat substituïdes per uns patrons de vestits: la faldilla s'acoba al pla del quadre com abans ho havien fet les capses. Remarca la seva estructura geomètrica, les simetries i lateralitats que genera l'adequació de la roba a la forma del cos humà. Les taques de pintura són aquí substituïdes per un collage de teixits estampats molt acuradament escollits. Tornem a tenir la confrontació entre una construcció (la geometria dels vestits) i un paisatge (els dibuixos florals o els estampats impressionistes dels teixits).

Assumpta Rosés

Obres

Claroscuro, 2015

Tècnica mixta sobre cartró i fusta, 47 x 62 cm

No termino de cambiar, 2015
Collage, 51 x 51 cm

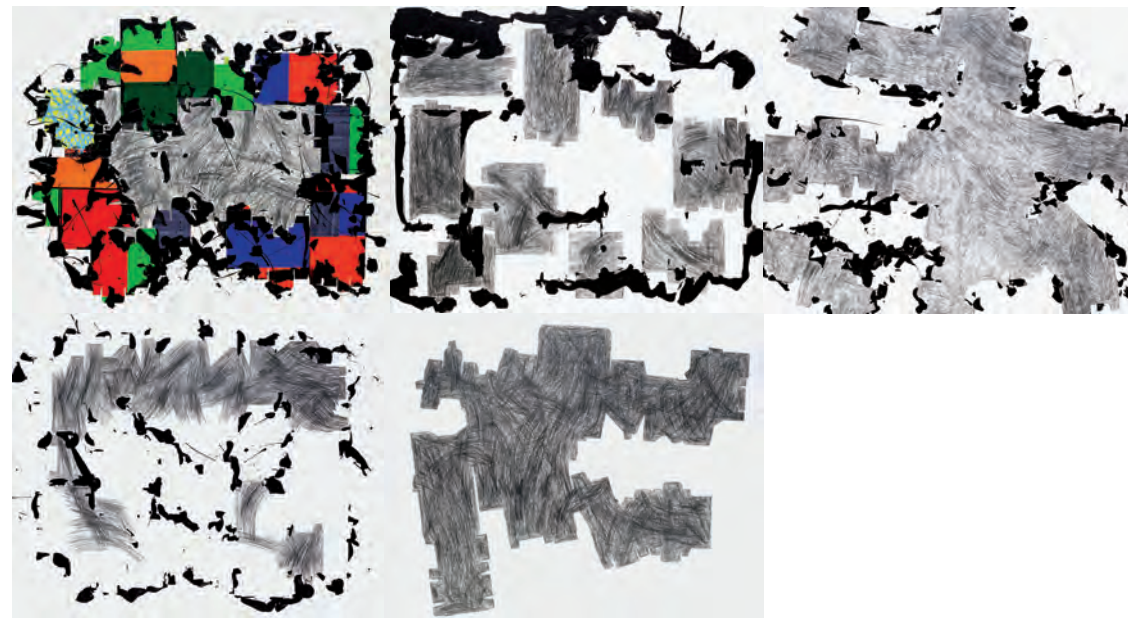
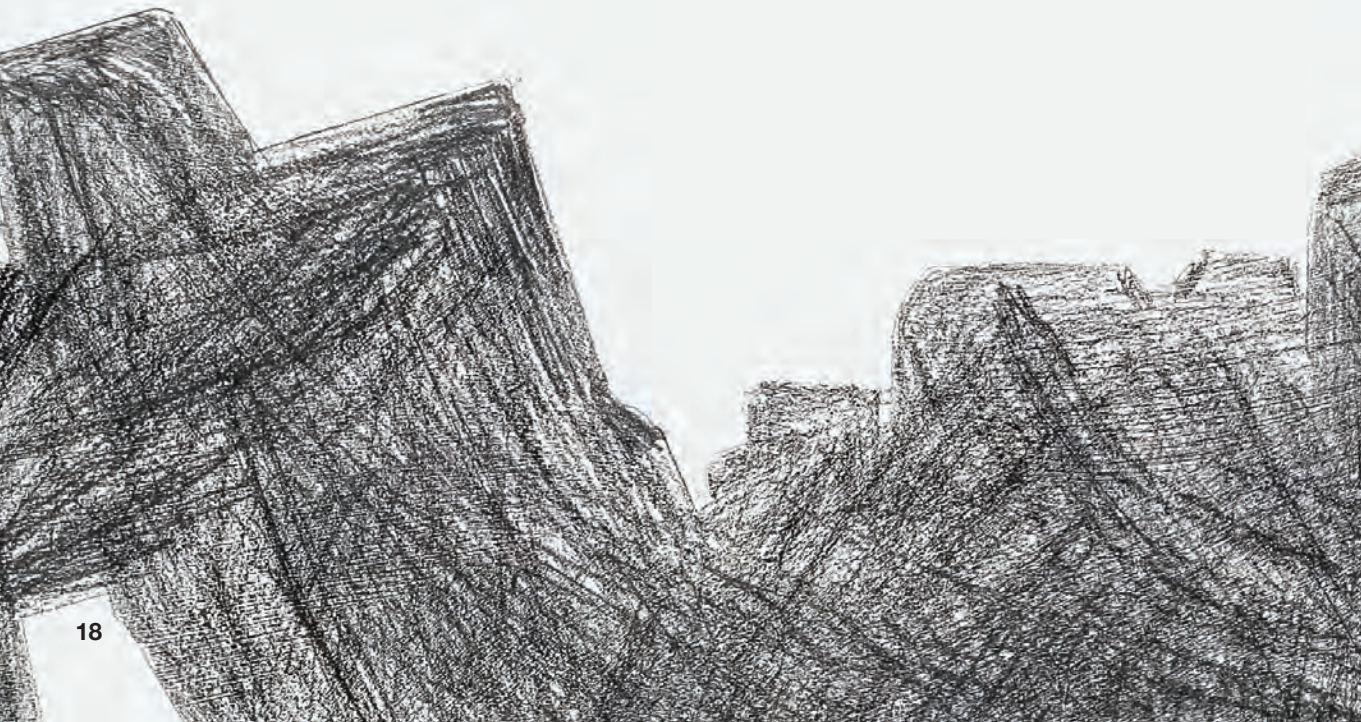
Queriéndote, 2015
Assemblatge, 40 x 34 cm

A un WhatsApp de ti, 2015
Collage, 33 x 46 cm

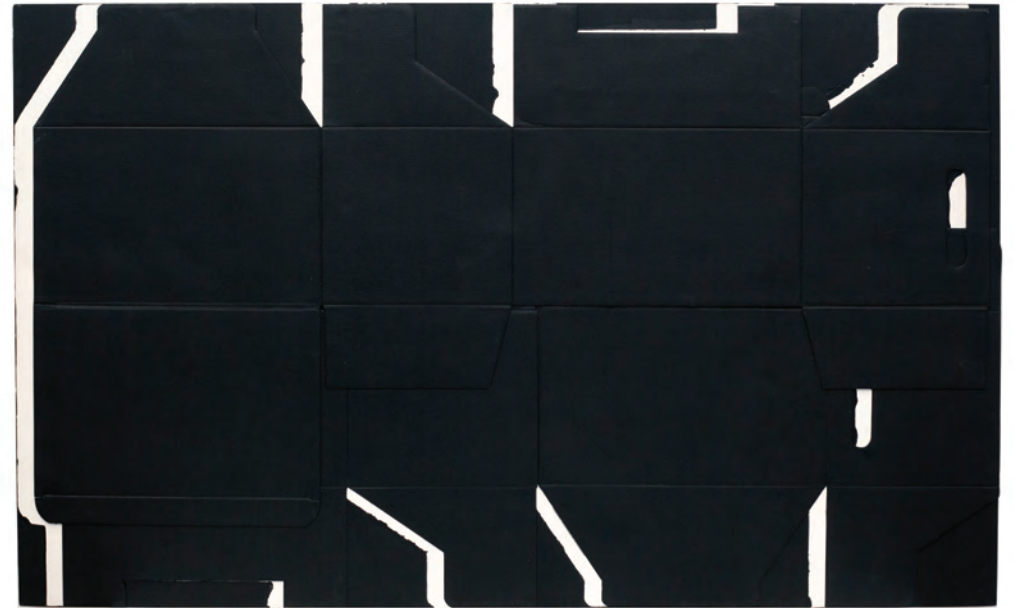

Campos de lápiz.
Prueba a vivir así, no es casualidad ver crecer a la ciudad, 2015
Collage, llapis i acrílic, 5 peces de 80 x 100 cm

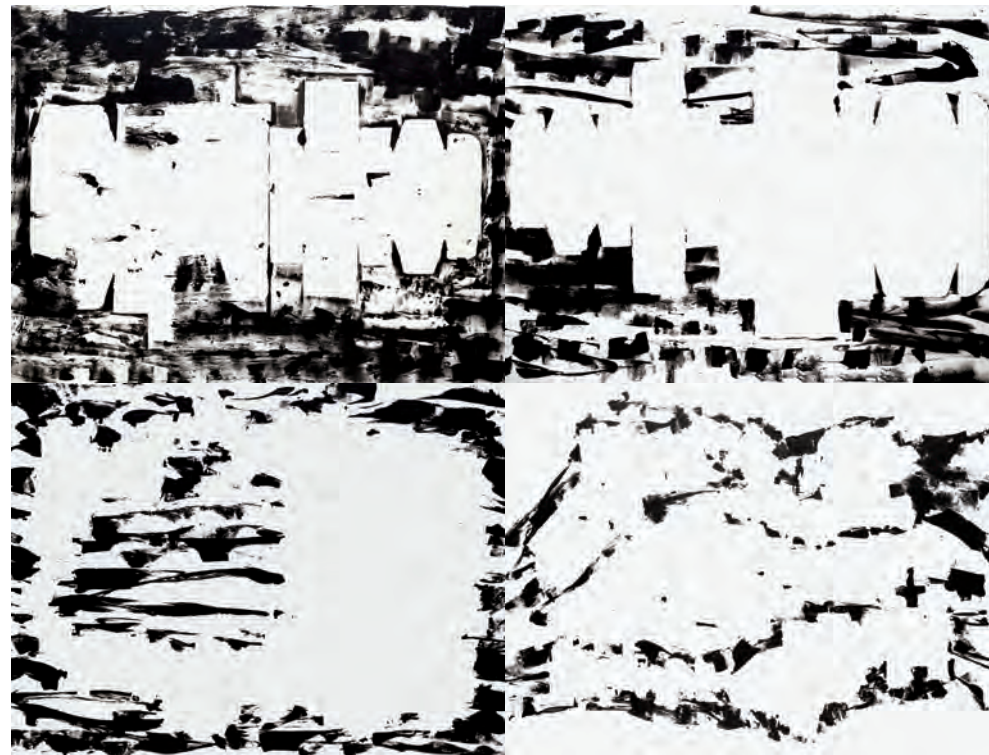
De volúmenes, 2014

Tècnica mixta sobre fusta, 73 x 121 cm

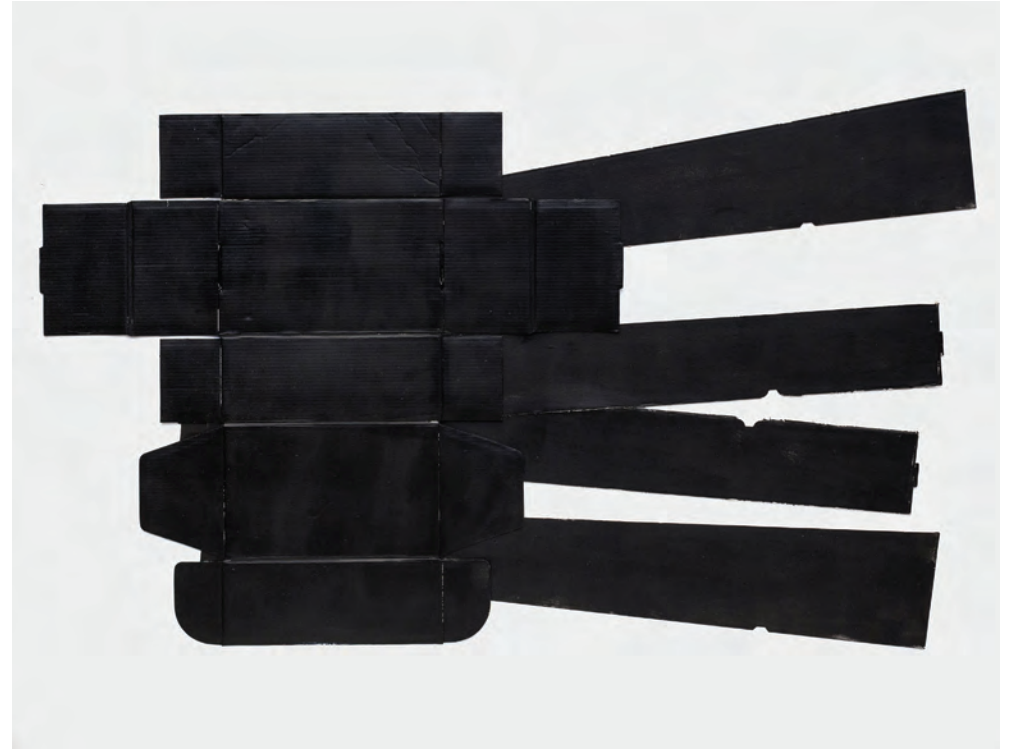
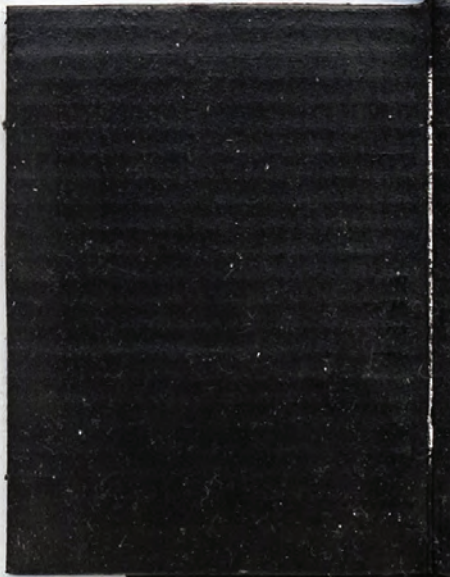

**Vamos con el cuarteto:
Los Ángeles, São Paulo, El Cairo y Catar. La ciudad crece, 2015**

Acrílico sobre fusta, 4 peces de 100 x 130 cm

Corus petrolíferos, 2015
Collage, 78 x 106 cm

Si me das a elegir entre ciudades y recintos, 2015

Collage, 120 x 80 cm

He visto caer a trozos imperfecciones de la calle, 2015

Collage, 80 x 120 cm

Campos abiertos a la luz

Mezcla de las alegrías de los niños cuando salen al patio de recreo ,
Cum dederit, de Nisi dominus (RV 608) de Antonio Vivaldi y un repique
de tambores resonando

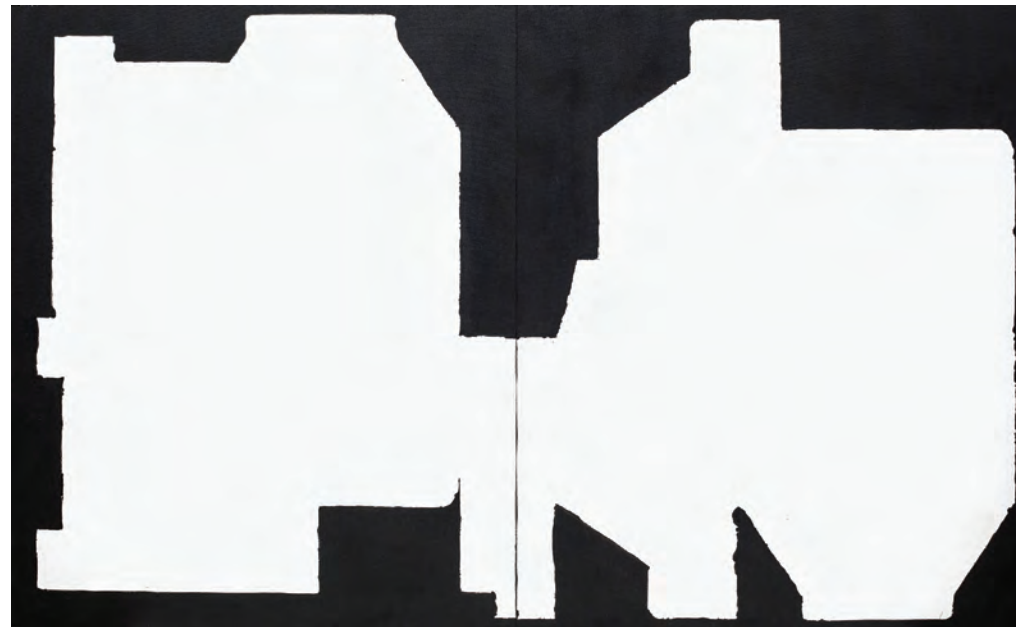
Vídeo, 5' 38"

Realització Carles Gómez Bové

Producció 2015

Pan blanco, pan de los dolores, 2014

Técnica mixta sobre fusta, 81 x 129 cm

Contando que las palabras te lleguen, 2014

Técnica mixta sobre fusta, 120 x 42 cm

En vivo: la lírica del verso, 2014
Tècnica mixta sobre fusta, 35 x 77 cm

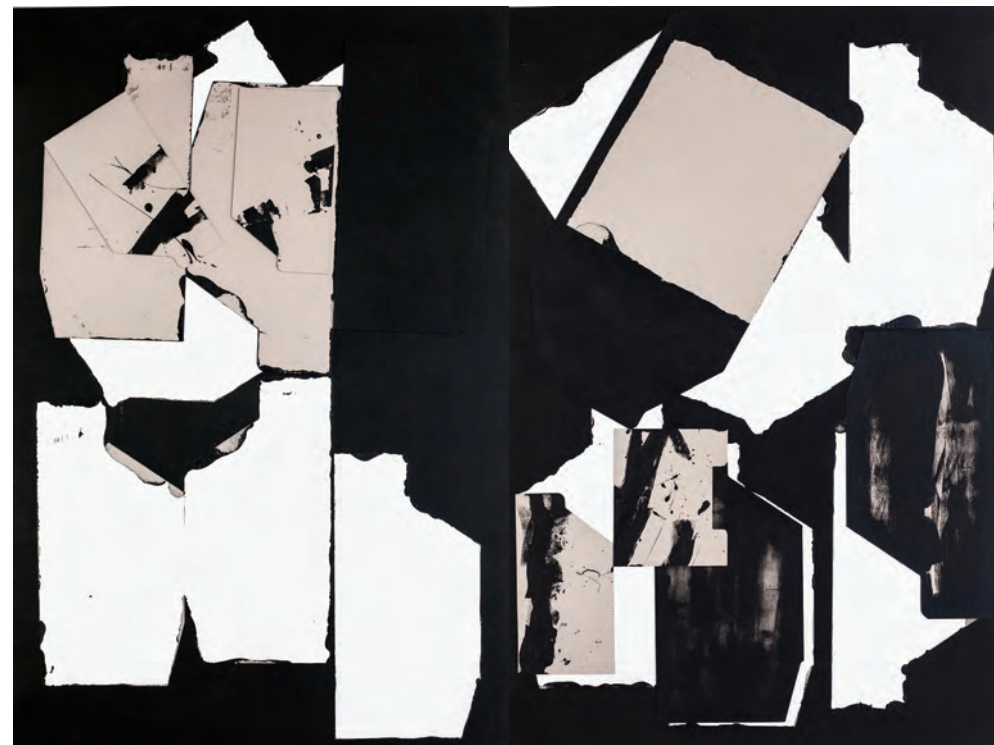
Destino-Estabilidad, 2014

Acrílic sobre fusta i cartró, 130 x 107 cm

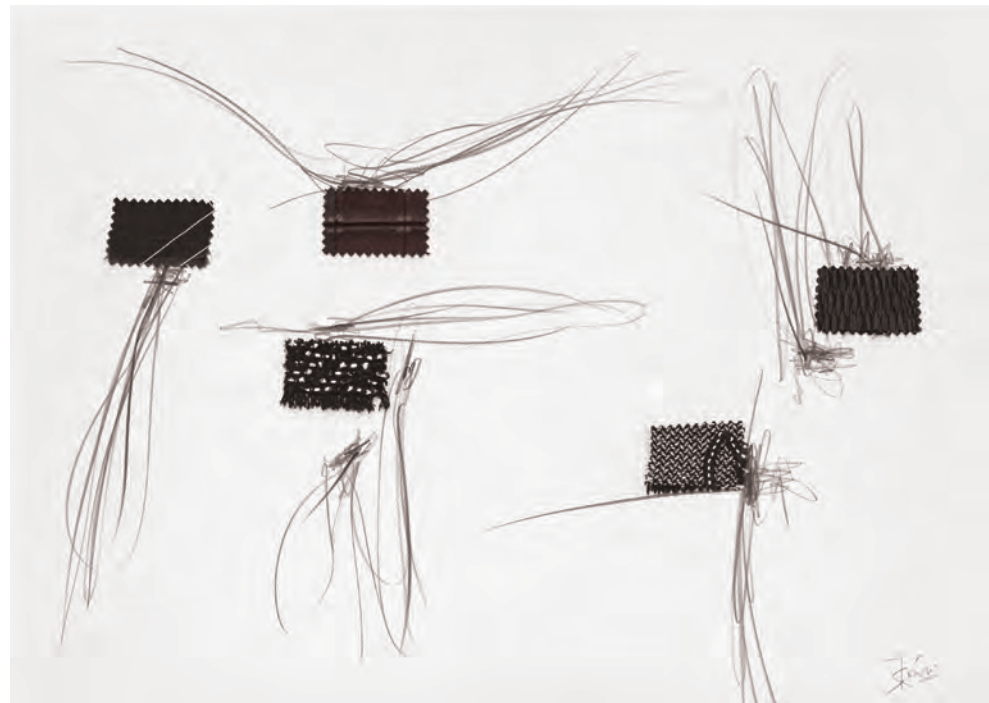

Nunca fui una sombra, 2014

Tècnica mixta sobre fusta i cartró, 120 x 160 cm

Campos de amor, 2015
Collage i llapis, 51 x 64,5 cm

EXPOSICIÓ

Campos de amor

Maria Gemeli

18/03/2016 – 01/05/2016

Sala Antoni Garcia del

Museu de Tortosa

Producció

Museu de Tortosa

Ajuntament de Tortosa

CATÀLEG

Edició

Museu de Tortosa

Ajuntament de Tortosa

Disseny

Jaume Martínez / rre set

Textos

Assumpta Rosés

Núria Segarra

Correcció

Miquel Estrampes

Fotografia

Andrei Moldovan / rre set

Impressió

Cooperativa Gràfica

Dipòsit legal

DL T 117-2016

Museu de **Tortosa**

HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC DE LES TERRES DE L'EBRE

Ajuntament
de **Tortosa**

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació Tarragona

